

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 27.7.2018
COM(2018) 365 final

2018/0189 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

**o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu Lisabonské dohody
o označeních původu a zeměpisných označení**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Tento návrh souvisí s návrhem Komise na rozhodnutí Rady o přistoupení Unie k Ženevskému aktu Lisabonské dohody o označeních původu a zeměpisných označení (dále jen „Ženevský akt“).

Tento návrh Komise má zajistit právní rámec pro účinnou účast Unie v Lisabonské unii Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO), jakmile se Unie stane smluvní stranou Ženevského aktu.

Článek 9 Ženevského aktu stanoví závazek každé smluvní strany poskytnout na svém území ochranu zapsaným označením původu a zeměpisným označením, a to v rámci svého právního systému a právní praxe, avšak v souladu s podmínkami tohoto aktu, s výhradou odmítnutí, vzdání se smluvní stranou původu, prohlášení neplatnosti nebo zrušení, která mohou mít účinky na jejich území. V čl. 6 odst. 5 písm. a) Ženevského aktu je stanoveno, že zapsané označení původu nebo zeměpisné označení je v každé smluvní straně, která neodmítla ochranu podle článku 15 nebo která zaslala Mezinárodnímu úřadu Světové organizace duševního vlastnictví oznámení o přiznání ochrany podle článku 18, chráněno od data mezinárodního zápisu. Pravidlo 9 odst. 1 písm. b) společného prováděcího řádu k Lisabonské dohodě a Ženevskému aktu Lisabonské dohody (dále jen „společný prováděcí řád“) upřesňuje, že odmítnutí se oznámí ve lhůtě jednoho roku od přijetí oznámení o mezinárodním zápisu podle čl. 6 odst. 4. V případě uvedeném v čl. 29 odst. 4 lze tuto lhůtu prodloužit o jeden rok.

V tomto kontextu by Unie poté, co se stane smluvní stranou Ženevského aktu, měla předložit seznam zeměpisných označení EU vyhotovený na základě rejstříků EU pro zeměpisná označení (po dohodě s členskými státy EU) za účelem ochrany v rámci systému Lisabonské dohody. Tento seznam by měl být vypracován v úzké konzultaci s členskými státy podle zavedené praxe a metodiky, která se používá u některých dvoustranných mezinárodních dohod o zeměpisných označeních, jež EU uzavřela (s přihlédnutím k produkční hodnotě a vývozní hodnotě, ochraně na základě jiných dohod a rovněž stávajícímu či potenciálnímu zneužití v dotčených třetích zemích a rovnováze mezi členskými státy), přičemž se vezme v úvahu oblast působnosti zeměpisných označení zapsaných třetími zeměmi, které jsou členy systému Lisabonské dohody. Po přistoupení Unie k Lisabonské unii bude možné podávat žádosti o mezinárodní zápis dalších zeměpisných označení, která jsou chráněna a zapsána v Unii, z podnětu Komise nebo na žádost určitého členského státu či dotčeného seskupení producentů.

Vzhledem ke zvláštnostem Ženevského aktu je třeba zavést vhodné postupy pro posouzení označení původu a zeměpisných označení, která pocházejí ze třetích smluvních stran a jsou zapsána v mezinárodním rejstříku, ze strany Komise a pro související námitkové řízení.

Vymáhání práv z označení původu a zeměpisných označení, která pocházejí ze třetích smluvních stran a jsou zapsána v mezinárodním rejstříku, ze strany Unie je třeba uskutečňovat v souladu s hlavou III Ženevského aktu. V článku 14 Ženevského aktu se konkrétně vyžaduje, aby každá smluvní strana stanovila účinné právní prostředky na ochranu zapsaných označení původu a zapsaných zeměpisných označení a zajistila, aby soudní řízení na ochranu těchto označení mohl zahájit

veřejný orgán nebo každá osoba s oprávněným zájmem, ať už fyzická osoba nebo právnická osoba nebo subjekt veřejného nebo soukromého práva, v závislosti na právním systému a právní praxi smluvní strany. Měla by být možná koexistence dřívějších ochranných známek a označení původu nebo zeměpisných označení zapsaných v mezinárodním rejstříku, jimž byla přiznána ochrana nebo která se používají v Unii, pokud jsou obdobně splněny podmínky stanovené v čl. 15 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012 ze dne 21. listopadu 2012.

Členy Lisabonské unie je sedm členských států EU, které uznaly ochranu názvů třetích zemí. Aby byly těmto členským státům poskytnuty prostředky k plnění jejich mezinárodních povinností převzatých před přistoupením Unie k Lisabonské Unii, je nutno zavést přechodné opatření, jež by mělo být účinné pouze na vnitrostátní úrovni a nemělo by mít vliv na obchod uvnitř Unie ani na mezinárodní obchod.

Jeví se jako spravedlivé, aby poplatky, které mají být podle Ženevského aktu a společného prováděcího řádu uhrazeny za podání žádosti o mezinárodní zápis označení původu nebo zeměpisného označení u Mezinárodního úřadu, jakož i poplatky, které mají být uhrazeny za další záznamy do mezinárodního rejstříku a za vystavování výpisů, osvědčení nebo jiných informací ohledně obsahu mezinárodního zápisu, hradil členský stát, z něhož označení původu nebo zeměpisné označení pochází.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Co se týká zemědělských produktů, EU zavedla systémy jednotné a komplexní ochrany zeměpisných označení vín (1970), lihovin (1989), aromatických vín (1991) a ostatních zemědělských produktů a potravin (1992). Prostřednictvím těchto systémů požívají chráněné názvy produktů v celé EU dalekosáhlé ochrany, a to na základě procesu podávání jednotných žádostí. Hlavní ustanovení jsou v současnosti obsažena pro víno v nařízení (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, pro aromatizovaná vína v nařízení (EU) č. 251/2014 ze dne 26. února 2014, pro lihoviny v nařízení (ES) č. 110/2008 ze dne 15. ledna 2008 a pro zemědělské produkty a potraviny v nařízení (EU) č. 1151/2012 ze dne 21. listopadu 2012.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Návrh je v souladu s obecnou politikou EU týkající se prosazování a posílení ochrany zeměpisných označení prostřednictvím dvoustranných, regionálních a mnohostranných dohod.

2. **PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA**

- **Právní základ**

Vzhledem k předmětu dohody by mělo být nařízení založeno na článku 207 Smlouvy o fungování Evropské unie.

- **Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)**

Pokud jde o přistoupení k Ženevskému aktu Lisabonské dohody, Unie má výlučnou pravomoc. To vyplývá z rozsudku Evropského soudního dvora ze dne 25. října 2017 ve věci Komise v. Rada (C-389/15), v němž bylo objasněno, že účelem návrhu revidované Lisabonské dohody, tj. Ženevského aktu, je především usnadnění a úprava obchodu mezi Evropskou unií a třetími státy a že za druhé má na tento obchod přímé a bezprostřední účinky, takže jeho projednání spadá do výlučné

pravomoci, kterou Evropské unii přiznává čl. 3 odst. 1 SFEU v oblasti společné obchodní politiky podle čl. 207 odst. 1 SFEU.

Podle čl. 5 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii (Smlouva o EU) se na oblasti výlučné pravomoci EU zásada subsidiarity nevztahuje.

- **Proporcionalita**

Navrhovaná opatření nepřesahují rámec toho, co je nezbytné k dosažení cíle týkajícího se možnosti Unie účastnit se Lisabonské unie způsobem, který zajišťuje účinnou ochranu zeměpisných označení EU.

- **Volba nástroje**

Vhodným právním nástrojem pro uplatňování členství Evropské unie v Lisabonské unii je nařízení Evropského parlamentu a Rady, jelikož zajišťuje legislativní výsady obou institucí.

3. **VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ**

- **Hodnocení *ex post* / kontroly účelnosti platných právních předpisů**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Dne 21. prosince 2017 byl zveřejněn plán přistoupení EU k Ženevskému aktu Lisabonské dohody o označeních původu a zeměpisných označení s lhůtou pro konzultace se zúčastněnými stranami do 18. ledna 2018. Během uvedené lhůty bylo obdrženo osm připomínek. Všechny připomínky kromě jedné byly v zásadě kladné, pokud jde o iniciativu, a přistoupení EU podpořily. Ve třech připomínkách byl vysloven názor, že by EU měla pokročit v diskusi o uznávání a ochraně nezemědělských zeměpisných označení. Dvě připomínky se vyslovovaly proti užšímu seznamu, jelikož pro ochranu podle Ženevského aktu by měla být způsobilá všechna zeměpisná označení Unie.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Studie z října 2012, kterou provedla společnost AND International a která se týkala hodnoty produkce zemědělských produktů a potravin, vín, aromatizovaných vín a lihovin chráněných zeměpisným označením („*Value of production of agricultural products and foodstuffs, wines, aromatised wines and spirits protected by a geographical indication (GI)*“) (http://ec.europa.eu/agriculture/external-studies/value-gi_en), určila řadu přínosů politiky EU týkající se zeměpisných označení pro spotřebitele (zajišťování jakosti), výrobce (otevřenost systému pro všechny výrobce, kteří splňují požadavky na jakost; spravedlivá hospodářská soutěž; cenová přírážka; účinná ochrana), celou společnost (spojování hodnotných výrobků s venkovskými oblastmi; zachování tradice; opětovné spojení výrobců a spotřebitelů) a životní prostředí (spojování tradičních výrobků s krajinou a zemědělskými systémy). Na základě vyhodnocení ekonomických údajů týkajících se každého z 2 768 zapsaných zeměpisných označení v EU-27 od roku 2005 do 2010 bylo ve studii konkrétně zjištěno, že v průměru představuje cena výrobku se zeměpisným označením 2,23násobek ceny srovnatelného výrobku bez zeměpisného označení. Hodnota tržeb z prodeje výrobků se zeměpisným označením EU (všechna odvětví) v roce 2010 činila 54,3 miliardy EUR (5,7 % celého odvětví výroby potravin

a nápojů v EU); odhadovaná hodnota vývozu výrobků se zeměpisným označením EU činí 11,5 miliardy EUR (15 % vývozu potravinářského a nápojového průmyslu EU).

- **Posouzení dopadů**

Požadavky na zlepšování právní úpravy vztahující se na iniciativu nezahrnují posouzení dopadů, plán provádění ani veřejnou konzultaci.

V pokynech ke zlepšování právní úpravy je objasněno, že by posouzení dopadů mělo být provedeno pouze tehdy, je-li to užitečné, což je třeba posoudit v každém jednotlivém případě. Posouzení dopadů se v zásadě nevyžaduje v případech, kdy má Komise málo možností, nebo nemá vůbec na výběr. Tak je tomu v tomto případě, jelikož přistoupení k Ženevskému aktu Lisabonské dohody je odůvodněné vzhledem k výlučné pravomoci Unie s ohledem na záležitosti upravené Ženevským aktem a jelikož tento krok je rovněž logickým závěrem po přezkumu systému Lisabonské dohody, na němž se EU podílela. Opatření předložená v tomto návrhu nařízení jsou nezbytná k zajištění řádného uplatňování Ženevského aktu ze strany Evropské unie.

Členství EU bude mít řadu výhod. Zajistí, aby byla stávající a budoucí zeměpisná označení zapsaná na úrovni EU, která však nebyla zapsána sedmi členskými státy v Lisabonské unii, způsobilá pro ochranu v rámci systému Lisabonské dohody. Zeměpisná označení EU by mohla ve všech stávajících a budoucích stranách Ženevského aktu v zásadě rychle získat vysokou úroveň časově neomezené ochrany. Zřízený mezinárodní rejstřík zlepší pověst evropských zeměpisných označení vzhledem k širokému geografickému rozsahu ochrany na základě Ženevského aktu. Očekává se, že lepší mezinárodní ochrana zeměpisných označení vyplývající z přistoupení EU upevní a případně rozšíří pozitivní dopady ochrany zeměpisných označení na inkluzivní růst a zaměstnanost v zemědělském odvětví v oblasti produkce s vysokou přidanou hodnotou, na obchod a investiční toky, na konkurenceschopnost podniků, a zejména malých a středních, jakož i na fungování vnitřního trhu a hospodářskou soutěž a ochranu práv duševního vlastnictví. Duševní vlastnictví zemědělců a výrobců potravin v souvislosti s výrobky chráněnými zeměpisným označením je náchylné k využití a ztrátě, zejména na světových trzích. Přistoupení EU k systému Lisabonské dohody pomůže zúčastněným stranám ve venkovských oblastech chránit na celosvětové úrovni to, co je cenné na úrovni místní, tudíž vyrovnat obvyklý trend globalizace směřující k jednotným normám pro komodity a tlak na snižování cen zemědělských produktů. V době současné politické a ekonomické nejistoty by to venkovským komunitám poskytlo zjevný důkaz toho, že EU brání a chrání jejich zájmy na celosvětové úrovni. Jelikož Ženevský akt je obecně rovnocenný právním předpisům EU týkajícím se ochrany zeměpisných označení zemědělských produktů, neočekává se, že přistoupení EU bude vyžadovat významné úpravy předmětu těchto právních předpisů.

Z administrativního hlediska poskytuje Ženevský akt jeden soubor pravidel pro získání ochrany ve všech státech, které jsou jeho členy, a tudíž jednodušší a účinnější mechanismus v porovnání se stávající praxí EU, kdy se různé místní postupy řeší prostřednictvím dvoustranných dohod. Z hlediska obchodní politiky prokáže odpovědnou vedoucí úlohu EU prosazující multilateralismus. Neočekává se, že přistoupení EU uloží hospodářským subjektům v EU nebo členským státům EU, které chtějí chránit zeměpisná označení v rámci systému Lisabonské dohody, dodatečné náklady nebo zátěž v porovnání se současnou situací. Naopak se očekává, že povede k snížení těchto správních nákladů a administrativní zátěže.

Pro podniky nebude přistoupení EU znamenat žádné dodatečné náklady na přizpůsobení, náklady na dodržování předpisů nebo transakční náklady ani jinou administrativní zátěž kromě potenciálních individuálních poplatků za přezkum, které mohou uplatňovat členové systému Lisabonské dohody, tyto náklady se však sníží o úspory plynoucí z mezinárodního postupu.

Ženevský akt umožňuje přistoupení EU spolu s jejími členskými státy. Vzhledem k jednotné a komplexní povaze systému ochrany zeměpisných označení zemědělských produktů v EU by neměla být označení původu nebo zeměpisná označení předložená sedmi členskými státy EU za účelem ochrany v systému Lisabonské dohody (v současnosti přibližně 800), která jsou způsobilá pro ochranu podle právních předpisů EU, nadále chráněna podle vnitrostátních předpisů, nýbrž výhradně prostřednictvím právních předpisů EU. Tak tomu bude i v případě ochrany zeměpisných označení, která pocházejí ze třetích zemí, jež jsou členy systému Lisabonské dohody, a která byla těmito zeměmi předložena za účelem ochrany. Přistoupení EU povede tudíž k nižší administrativní zátěži členských států EU spojené s účastí v systému Lisabonské dohody.

Po přistoupení EU bude zejména možné odkazovat na rejstřík v rámci systému Lisabonské dohody místo podrobného sjednávání ochrany zeměpisných označení na dvoustranné úrovni. To je v souladu s praxí v ostatních oblastech práv duševního vlastnictví, v nichž EU vyzývá své partnery, aby se připojili k mezinárodním dohodám o právech duševního vlastnictví, jako je Bernská úmluva o autorském právu a Madridský protokol o ochranných známkách, a dodržovali je, namísto vytváření sítě různých závazků, jež může být pro zúčastněné strany matoucí.

Přistoupení EU pravděpodobně poskytne více třetím zemím pobídku k tomu, aby se připojily k systému Lisabonské dohody, jelikož jim to zajistí přístup k ochraně v rámci celé Lisabonské unie a v případě rovnocennosti jejich systému se systémem EU mohou mít prospěch z účinného přezkumu jednotlivých zeměpisných označení.

Přistoupení EU může mít pozitivní vliv zejména na rozvojové země, které zvažují přistoupení k Ženevskému aktu, jelikož jejich zeměpisná označení by mohla prostřednictvím systému Lisabonské dohody získat ochranu v celé EU. Příznivý je zájem sedmnáctičlenného afrického úřadu duševního vlastnictví, OAPI, o přistoupení k Lisabonské dohodě, což dokládá přitažlivost nástroje týkajícího se zeměpisných označení pro ochranu práv zemědělců v rozvojových zemích a tradičních hodnot.

Pokud jde o možné nevýhody, ty lze spatřovat v dosud omezeném počtu členů systému Lisabonské dohody, obavě, že se dosažení pokroku v oblasti zeměpisných označení v rámci WTO může ještě více vzdálit, skepsi některých členských států EU s ohledem na přistoupení EU a nejistotě spojené s finančními dopady. Modernizovaný systém podle Ženevského aktu by však měl být pro potenciální nové členy přitažlivější. Pokrok v rámci WIPO by mohl mít pozitivní dopad na diskuse o zeměpisných označeních ve WTO, a to vytvořením náležitých synergií a přiblížením revidované Lisabonské dohody procesu v rámci WTO. Členské státy EU, které mají k systému Lisabonské dohody výhrady, se nemusí připojit. A konečně, členové systému Lisabonské dohody dosáhli pokroku ve svém úsilí o zajištění finanční udržitelnosti tohoto systému.

Při bližší úvaze převažují výhody přistoupení EU k Ženevskému aktu Lisabonské dohody nad nevýhodami. Za účelem přistoupení EU k systému Lisabonské dohody bude muset Komise vypracovat návrh právních aktů, které jsou zapotřebí pro přistoupení EU k Ženevskému aktu Lisabonské dohody a jeho provedení.

- **Účelnost právních předpisů a zjednodušení**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Základní práva**

Účast Unie v Lisabonské unii jakožto smluvní strany Ženevského aktu bude v souladu s čl. 17 odst. 2 Listiny základních práv Evropské unie, který stanoví, že duševní vlastnictví je chráněno.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Viz připojený finanční výkaz.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Plány provádění a způsob monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Informativní dokumenty (u směrnic)**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Nevztahuje se na tento návrh.

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY**o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu Lisabonské dohody
o označeních původu a zeměpisných označeních**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 207 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Aby mohla Unie plně vykonávat svou výlučnou pravomoc s ohledem na společnou obchodní politiku, stane se smluvní stranou Ženevského aktu Lisabonské dohody o označeních původu a zeměpisných označení (dále jen „Ženevský akt“)², a to podle rozhodnutí Rady (EU) .../...³. Smluvní strany Ženevského aktu jsou členy Zvláštní unie vytvořené Lisabonskou dohodou na ochranu označení původu a o jejich mezinárodním zápisu⁴ (dále jen „Zvláštní unie“). V souladu s článkem 3 rozhodnutí (EU) .../... má Unii ve Zvláštní unii zastupovat Komise.
- (2) Je vhodné stanovit pravidla, která po přistoupení k Ženevskému aktu umožní Unii plně vykonávat všechna její práva a plnit povinnosti.
- (3) Ženevský akt chrání označení původu, včetně „označení původu“ vymezených v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012⁵ a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013⁶, a zeměpisná označení, přičemž na oboje se dále odkazuje jako na „zeměpisná označení“.
- (4) Po přistoupení Unie k Ženevskému aktu by měla Komise jako první krok podat Mezinárodnímu úřadu Světové organizace duševního vlastnictví (dále jen „Mezinárodní úřad“) žádost o zápis seznamu zeměpisných označení, která pocházejí z území Unie a jsou na tomto území chráněna, do jeho rejstříku (dále jen „mezinárodní rejstřík“). Kritéria pro vypracování tohoto seznamu by měla stejně jako u některých dvoustranných a regionálních dohod Unie týkajících se ochrany zeměpisných označení

¹ Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

² http://www.wipo.int/edocs/lexdocs/treaties/en/lisbon/trt_lisbon_009en.pdf

³ Úř. věst. L [...], [...], s. [...].

⁴ http://www.wipo.int/export/sites/www/lisbon/en/legal_texts/lisbon_agreement.pdf

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012 ze dne 21. listopadu 2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin (Úř. věst. L 343, 14.12.2012, s. 1).

⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 671).

přihlížet zejména k produkční hodnotě a vývozní hodnotě, ochraně na základě jiných dohod a stávajícímu či potenciálnímu zneužití v dotčených třetích zemích.

- (5) Aby byl zajištěn zápis dalších zeměpisných označení, která jsou chráněna a zapsána v Unii, do mezinárodního rejstříku, je vhodné zmocnit Komisi k podávání žádostí o mezinárodní zápis těchto dalších zeměpisných označení v pozdější fázi, a to z jejího vlastního podnětu, nebo na žádost určitého členského státu či dotčeného seskupení producentů nebo ve výjimečných případech na žádost jednoho producenta.
- (6) Je třeba stanovit vhodné postupy, aby mohla Komise posoudit zeměpisná označení pocházející ze smluvních stran Ženevského aktu, které nejsou členskými státy (dále jen „třetí smluvní strany“), zapsaná v mezinárodním rejstříku za účelem stanovení postupu pro rozhodování o ochraně v Unii a případně o zrušení této ochrany.
- (7) Prosazování ochrany zeměpisných označení, která pocházejí ze třetích smluvních stran a která jsou zapsána v mezinárodním rejstříku, ze strany Unie by se mělo uskutečňovat v souladu s hlavou III Ženevského aktu, zejména s článkem 14 Ženevského aktu, který vyžaduje, aby každá smluvní strana stanovila účinné právní prostředky na ochranu zapsaných zeměpisných označení a zajistila, aby soudní řízení na ochranu těchto označení mohl zahájit veřejný orgán nebo každá osoba s oprávněným zájmem, ať už fyzická osoba nebo právnická osoba nebo subjekt veřejného nebo soukromého práva, v závislosti na právním systému a právní praxi smluvní strany. K zajištění ochrany ochranných známek spolu se zeměpisnými označeními a s ohledem na záruku týkající se práv z dřívějších ochranných známek podle čl. 13 odst. 1 Ženevského aktu by měla být zaručena koexistence dřívějších ochranných známek a zeměpisných označení zapsaných v mezinárodním rejstříku, která jsou chráněna nebo používána v Unii.
- (8) Členy Zvláštní unie je sedm členských států, které uznaly ochranu zeměpisných označení třetích smluvních stran. Aby byly těmto členským státům poskytnuty prostředky k plnění jejich mezinárodních povinností převzatých před přistoupením Unie k Ženevskému aktu, je nutno stanovit přechodné opatření, jež by mělo být účinné pouze na vnitrostátní úrovni a nemělo by mít vliv na obchod uvnitř Unie ani na mezinárodní obchod.
- (9) Jeví se jako spravedlivé, aby poplatky, které mají být podle Ženevského aktu a společného prováděcího řádu k Lisabonské dohodě a Ženevskému aktu uhrazeny za podání žádosti o mezinárodní zápis zeměpisného označení u Mezinárodního úřadu, jakož i poplatky, které mají být uhrazeny za další záznamy do mezinárodního rejstříku a za vystavování výpisů, osvědčení nebo jiných informací ohledně obsahu tohoto mezinárodního zápisu, hradil členský stát, z něhož zeměpisné označení pochází. Tímto by nemělo být dotčeno rozhodnutí členského státu požadovat úhradu těchto poplatků od seskupení producentů nebo jednoho producenta používajícího zeměpisné označení, pro něž se požaduje mezinárodní zápis.
- (10) K uhrazení případného schodku ve vztahu k provoznímu rozpočtu Zvláštní unie by měla mít Unie možnost poskytnout zvláštní příspěvek v rámci prostředků, které jsou za tímto účelem dostupné v ročním rozpočtu Unie.
- (11) Aby byly zajištěny jednotné podmínky pro uplatňování členství Unie ve Zvláštní unii, měly by být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci k vypracování seznamu zeměpisných označení za účelem podání žádosti o jejich mezinárodní zápis Mezinárodnímu úřadu po přistoupení k Ženevskému aktu, k následnému podání žádosti o mezinárodní zápis zeměpisného označení Mezinárodnímu úřadu, k zamítnutí námítky, k přijetí rozhodnutí o udělení či neudělení ochrany zeměpisného označení

zapsaného v mezinárodním rejstříku a k zrušení ochrany zeměpisného označení zapsaného v mezinárodním rejstříku v Unii. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011⁷,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Předmět

Toto nařízení stanoví pravidla týkající se uplatňování práv a povinností Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu Lisabonské dohody o označeních původu a zeměpisných označení (dále jen „Ženevský akt“).

Za účelem tohoto rozhodnutí se na označení původu, včetně „označení původu“ vymezených v nařízení (EU) č. 1151/2012 a nařízení (EU) č. 1308/2013, i na zeměpisná označení dále odkazuje jako na „zeměpisná označení“.

Článek 2

Mezinárodní zápis zeměpisných označení po přistoupení

Po přistoupení Unie k Ženevskému aktu podá Komise Mezinárodnímu úřadu Světové organizace duševního vlastnictví (dále jen „Mezinárodní úřad“) žádosti o mezinárodní zápis zeměpisných označení chráněných a zapsaných podle právních předpisů Unie a náležitých produktům, které pocházejí z Unie, podle čl. 5 odst. 1 a 2 Ženevského aktu.

Komise přijme prováděcí akt, kterým se stanoví seznam zeměpisných označení uvedených v prvním odstavci, přezkumným postupem podle čl. 13 odst. 2.

Při vypracování seznamu uvedeného v druhém pododstavci vezme Komise v úvahu zejména:

- a) produkční hodnotu zeměpisného označení;
- b) vývozní hodnotu zeměpisného označení;
- c) ochranu zeměpisného označení podle jiných mezinárodních dohod;
- d) stávající nebo potenciální zneužití zeměpisného označení v jiných státech, které jsou členy Zvláštní unie;
- e) celkový počet zeměpisných označení pocházejících z území ostatních členů Zvláštní unie a zapsaných v rejstříku Mezinárodního úřadu (dále jen „mezinárodní rejstřík“).

Článek 3

Následný mezinárodní zápis zeměpisných označení Unie

Po přistoupení Unie k Ženevskému aktu může Komise z vlastního podnětu nebo na žádost určitého členského státu či dotčeného seskupení producentů nebo jednoho producenta používajícího zeměpisné označení, které je chráněno a zapsáno v Unii, přijmout prováděcí akty k podání žádosti o mezinárodní zápis zeměpisného označení chráněného a zapsaného podle právních předpisů Unie a náležitých produktům, které pocházejí z Unie, u Mezinárodního úřadu.

⁷

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

Při posuzování toho, zda žádost o mezinárodní zápis podat či nepodat, vezme Komise v úvahu kritéria stanovená v čl. 2 třetím pododstavci. Tyto prováděcí akty jsou přijímány přezkumným postupem podle čl. 13 odst. 2.

Článek 4

Posouzení zeměpisných označení třetích zemí, která jsou zapsána v mezinárodním rejstříku

- 1) Komise posoudí zveřejnění oznámená Mezinárodním úřadem podle čl. 6 odst. 4 Ženevského aktu, která se týkají zeměpisných označení zapsaných v mezinárodním rejstříku, u nichž není smluvní stranou původu vymezenou v čl. 1 bodu xv) Ženevského aktu členský stát, aby určila, zda obsahuje povinné prvky stanovené v pravidle 5 odst. 2 společného prováděcího řádu k Lisabonské dohodě a Ženevskému aktu (dále jen „společný prováděcí řád“)⁸ a údaje o jakosti, pověsti nebo vlastnostech, jak je stanoveno v pravidle 5 odst. 3 společného prováděcího řádu, a aby posoudila, zda se zveřejnění týká produktu, s ohledem na nějž je v současnosti v rámci Unie poskytována ochrana zeměpisných označení. Lhůta pro provedení tohoto posouzení nepřesáhne čtyři měsíce a toto posouzení nezahrnuje posouzení jiných zvláštních ustanovení Unie týkajících se uvádění výrobků na trh, a zejména sanitárních a fytosanitárních norem, obchodních norem a označování potravin.
- 2) Pokud má Komise na základě posouzení provedeného podle odstavce 1 za to, že podmínky stanovené ve zmíněném odstavci jsou *prima facie* splněny, zveřejní zeměpisné označení navrhované pro ochranu v Unii spolu s druhem produktu a zemí původu v řadě C *Úředního věstníku Evropské unie*.
- 3) Pokud má Komise na základě posouzení provedeného podle odstavce 1 za to, že podmínky stanovené ve zmíněném odstavci splněny nejsou, přijme rozhodnutí o odmítnutí ochrany zeměpisného označení prostřednictvím prováděcího aktu přijatého přezkumným postupem podle čl. 13 odst. 2. S ohledem na zeměpisná označení vztahující se na produkty, jež nespadají do pravomoci výborů uvedených v čl. 13 odst. 1, přijme Komise rozhodnutí bez použití přezkumného postupu podle čl. 13 odst. 2.

V souladu s čl. 15 odst. 1 Ženevského aktu oznámí Komise Mezinárodnímu úřadu odmítnutí účinků dotčeného mezinárodního zápisu na území Unie, a to do jednoho roku od přijetí oznámení o mezinárodním zápisu podle čl. 6 odst. 4 Ženevského aktu.

Článek 5

Námitkové řízení u zeměpisných označení třetích zemí, která jsou zapsána v mezinárodním rejstříku

- 1) Do dvou měsíců ode dne zveřejnění názvu zeměpisného označení v *Úředním věstníku Evropské unie* podle čl. 4 odst. 2 mohou orgány členského státu nebo jiné třetí země, než je smluvní strana původu, nebo fyzická či právnická osoba s oprávněným zájmem, která je usazena v Unii nebo v jiné třetí zemi, než je smluvní strana původu, podat Komisi námitku v jednom z úředních jazyků Unie.

⁸ Společný prováděcí řád k Lisabonské dohodě a Ženevskému aktu Lisabonské dohody přijatý Shromážděním Lisabonské unie dne 11. října 2017, http://www.wipo.int/meetings/en/doc_details.jsp?doc_id=376416, dokument WIPO A/57/11 ze dne 11. října 2017.

- 2) Tato námitka je přípustná pouze tehdy, je-li podána ve lhůtě stanovené v odstavci 1 a obsahuje-li jedno či více z těchto tvrzení:
- a) zeměpisné označení zapsané v mezinárodním rejstříku se shoduje s názvem odrůdy rostlin nebo plemene zvířat a mohlo by uvést spotřebitele v omyl ohledně skutečného původu produktu;
 - b) zeměpisné označení zapsané v mezinárodním rejstříku je zcela nebo částečně homonymní se zeměpisným označením, které je již v Unii chráněno, a v praxi neexistuje dostatečný rozdíl mezi podmínkami místního a tradičního užívání a prezentace zeměpisného označení navrhovaného pro ochranu a zeměpisného označení, které je již v Unii chráněno, a to s ohledem na nutnost zajistit, aby se s dotčenými producenty zacházelo rovným způsobem a aby spotřebitelé nebyli uváděni v omyl;
 - c) ochrana zeměpisného označení zapsaného v mezinárodním rejstříku v Unii by znamenala porušení práva z dřívější ochranné známky;
 - d) ochrana navrhovaného zeměpisného označení v Unii by ohrozila užívání zcela nebo částečně totožného názvu nebo výlučnou povahu ochranné známky či ekonomickou hodnotu produktů, které byly v souladu s právem uváděny na trh po dobu nejméně pěti let přede dnem zveřejnění názvu zeměpisného označení v *Úředním věstníku Evropské unie* podle čl. 4 odst. 2;
 - e) zeměpisné označení zapsané v mezinárodním rejstříku se týká produktu, s ohledem na nějž není v současnosti v rámci EU poskytována ochrana zeměpisných označení;
 - f) název, jehož zápis se požaduje, představuje na území Unie druhový výraz.
- 3) Důvody námitky uvedené v odstavci 2 posoudí Komise ve vztahu k celému území Unie nebo jeho části.

Článek 6

Rozhodnutí o ochraně zeměpisných označení třetích zemí, která jsou zapsána v mezinárodním rejstříku, v Unii

- 1) Pokud Komise neobdrží žádné námitky, nebo obdrží nepřípustné námitky, obdržené nepřípustné námitky zamítne a přijme rozhodnutí o udělení ochrany zeměpisného označení prostřednictvím prováděcího aktu přijatého přezkumným postupem podle čl. 13 odst. 2.
- 2) Obdrží-li Komise přípustnou námitku podle čl. 5 odst. 2, přijme rozhodnutí o udělení či neudělení ochrany zeměpisného označení zapsaného v mezinárodním rejstříku prostřednictvím prováděcího aktu přijatého přezkumným postupem podle čl. 13 odst. 2. S ohledem na zeměpisná označení vztahující se na produkty, jež nespadají do pravomoci výborů uvedených v čl. 13 odst. 1, přijme Komise rozhodnutí bez použití přezkumného postupu podle čl. 13 odst. 2.
- 3) Rozhodnutí o udělení ochrany zeměpisného označení v souladu s odstavcem 1 nebo 2 stanoví rozsah poskytnuté ochrany a může obsahovat podmínky, které jsou slučitelné s Ženevským aktem, a zejména stanovit vymezené přechodné období uvedené v článku 17 Ženevského aktu a pravidle 14 společného prováděcího řádu.

- 4) V souladu s čl. 15 odst. 1 Ženevského aktu oznámí Komise Mezinárodnímu úřadu odmítnutí účinků dotčeného mezinárodního zápisu na území Unie do jednoho roku od přijetí oznámení o mezinárodním zápisu podle čl. 6 odst. 4 Ženevského aktu.

Článek 7

Používání zeměpisných označení

- 1) Prováděcí akty, které Komise přijme na základě článku 6, se použijí, aniž by byla dotčena jiná zvláštní ustanovení Unie týkající se uvádění výrobků na trh, a zejména společné organizace zemědělských trhů, sanitárních a fytosanitárních norem a označování potravin. Komise informuje Mezinárodní úřad o těchto podmínkách používání v okamžiku přistoupení.
- 2) S výhradou odstavce 1 může zeměpisná označení chráněná podle tohoto nařízení používat kterýkoli hospodářský subjekt uvádějící výrobek na trh v souladu s mezinárodním zápisem.

Článek 8

Zrušení zeměpisného označení třetí země, které je zapsáno v mezinárodním rejstříku

Komise může z vlastního podnětu nebo na základě řádně odůvodněné žádosti určitého členského státu, třetí země nebo fyzické či právnické osoby s oprávněným zájmem přijmout prováděcí akty, kterými zruší ochranu označení zeměpisného označení zapsaného v mezinárodním rejstříku v Unii, pokud nastane jedna či více těchto okolností:

- a) zeměpisné označení již není chráněno ve smluvní straně původu;
- b) zeměpisné označení již není zapsáno v mezinárodním rejstříku;
- c) nadále není zajištěn soulad s povinnými prvky uvedenými v pravidle 5 odst. 2 společného prováděcího řádu nebo s údaji týkajícími se jakosti, pověsti nebo vlastností, jak je stanoveno v pravidle 5 odst. 3 zmíněného prováděcího řádu.

Prováděcí akty uvedené v prvním pododstavci jsou přijímány přezkumným postupem podle čl. 13 odst. 2.

Komise neprodleně vyrozumí Mezinárodní úřad o prohlášení neplatnosti účinků mezinárodního zápisu zeměpisného označení, které bylo zrušeno v souladu s prvním pododstavcem, na území Unie.

Článek 9

Vztah k ochranným známkám

- 1) Ochranou zeměpisného označení není dotčena platnost dřívější ochranné známky přihlášené nebo zapsané v dobré víře, nebo získané v důsledku užívání v dobré víře na území Unie.
- 2) Zeměpisné označení zapsané v mezinárodním rejstříku není na území Unie chráněno, pokud by s ohledem na pověst a proslulost ochranné známky a dobu, po kterou byla užívána, ochrana zmíněného zeměpisného označení na území Unie mohla uvést spotřebitele v omyl s ohledem na skutečnou totožnost produktu.
- 3) Aniž je dotčen odstavec 2, může být dřívější ochranná známka přihlášená nebo zapsaná v dobré víře na území Unie, nebo získaná v důsledku užívání v dobré víře, jejíž používání by bylo v rozporu s ochranou zeměpisného označení, pro daný produkt používána a obnovována i nadále bez ohledu na ochranu zeměpisného

označení, pokud neexistují důvody k prohlášení ochranné známky za neplatnou nebo k jejímu zrušení podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1001⁹. V takových případech je povoleno používání zeměpisného označení i používání příslušné ochranné známky.

Článek 10 *Přechodná ochrana*

- 1) Členské státy, které byly členy Zvláštní unie před přistoupením Unie k Ženevskému aktu, mohou udělit ochranu třetí zemi, která je smluvní stranou Lisabonské dohody z roku 1958, nebo zmíněné dohody revidované ve Stockholmu dne 14. července 1967 a pozměněné dne 28. září 1979, prostřednictvím vnitrostátního systému ochrany s účinností ode dne, k němuž se Unie stane smluvní stranou Ženevského aktu, co se týká zeměpisných označení zapsaných k tomuto dni v rámci Zvláštní unie, nebo s účinností ode dne, k němuž Komise oznámí členskému státu mezinárodní zápis zeměpisného označení do mezinárodního rejstříku.

Tyto vnitrostátní systémy ochrany zaniknou ke dni přijetí rozhodnutí o ochraně podle tohoto nařízení, nebo ke dni, k němuž skončí účinek mezinárodního zápisu.
- 2) Není-li název třetí země zapsán podle tohoto nařízení, nese výlučnou odpovědnost za důsledky takového vnitrostátního systému ochrany dotčený členský stát.
- 3) Opatření přijatá členskými státy podle odstavce 1 jsou účinná pouze na vnitrostátní úrovni a nemají vliv na obchod uvnitř Unie ani na mezinárodní obchod.

Článek 11 *Poplatky*

Poplatky, které mají být podle článku 7 Ženevského aktu a upřesnění ve společném prováděcím řádu uhrazeny za podání žádosti o mezinárodní zápis zeměpisného označení do mezinárodního rejstříku u Mezinárodního úřadu a za vystavování výpisů, osvědčení nebo jiných informací ohledně obsahu tohoto rejstříku, nese členský stát, z něhož zeměpisné označení pochází.

Tímto není dotčeno rozhodnutí členského státu požadovat úhradu částek uvedených v prvním odstavci od seskupení producentů nebo jednoho producenta používajícího zeměpisné označení, pro něž se požaduje mezinárodní zápis.

Článek 12 *Zvláštní finanční příspěvek*

Jsou-li příjmy Zvláštní unie odvozeny v souladu s čl. 24 odst. 2 bodem v) Ženevského aktu, může Unie poskytnout zvláštní příspěvek v rámci prostředků, které jsou za tímto účelem dostupné v ročním rozpočtu Unie.

Článek 13 *Postup projednávání ve výboru*

- 1) S ohledem na níže uvedené produkty jsou Komisi nápomocny tyto výbory ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011:

⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1001 ze dne 14. června 2017 o ochranné známce Evropské unie (Úř. věst. L 154, 16.7.2017, s. 1).

- a) pro vinařské produkty spadající do oblasti působnosti čl. 92 odst. 1 nařízení (EU) č. 1308/2013 Výbor pro společnou organizaci zemědělských trhů zřízený podle článku 229 uvedeného nařízení;
 - b) pro aromatizované vinné výrobky vymezené v článku 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 251/2014¹⁰ Výbor pro aromatizované vinné výrobky zřízený podle článku 34 uvedeného nařízení;
 - c) pro lihoviny vymezené v článku 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 110/2008¹¹ Výbor pro lihoviny zřízený podle článku 25 uvedeného nařízení;
 - d) pro produkty spadající do oblasti působnosti čl. 2 odst. 1 prvního pododstavce nařízení (EU) č. 1151/2012 Výbor pro politiku jakosti zemědělských produktů zřízený podle článku 57 uvedeného nařízení.
- 2) Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

Článek 14 *Vstup v platnost*

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

Za Evropský parlament
předseda

Za Radu
předseda/předsedkyně

¹⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 251/2014 ze dne 26. února 2014 o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných označení aromatizovaných vinných výrobků a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1601/91 (Úř. věst. L 84, 20.3.2014, s. 14).

¹¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 110/2008 ze dne 15. ledna 2008 o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných označení lihovin a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1576/89 (Úř. věst. L 39, 13.2.2008, s. 16).

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ

FINANČNÍ VÝKAZ		FS/18/YG/mh agri.ddg1.a.2(2018)1387240 6.221.2018.1 DATUM: 5. 3. 2018	
1. ROZPOČTOVÁ POLOŽKA: 05 06 01		PROSTŘEDKY: 7,228 milionu EUR	
2. NÁZEV: Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu Lisabonské dohody o označení původu a zeměpisných označení			
3. PRÁVNÍ ZÁKLAD: Článek 207 Smlouvy o fungování Evropské unie			
4. CÍLE: Stanovení pravidel pro uplatňování členství Evropské unie v Lisabonské unii jakožto smluvní strany Ženevského aktu Lisabonské dohody o označení původu a zeměpisných označení			
5. FINANČNÍ DOPADY	OBDOBÍ 12 MĚSÍCŮ (v milionech EUR)	BĚŽNÝ ROZPOČTOVÝ ROK 2018 (v milionech EUR)	NÁSLEDUJÍCÍ ROZPOČTOVÝ ROK 2019 (v milionech EUR)
5.0 VÝDAJE – FINANCOVANÉ Z ROZPOČTU EU (NÁHRADY/INTERVENCE) – VNITROSTÁTNÍCH ORGÁNŮ – JINÝCH SUBJEKTŮ	–	1,0 1,0 – –	1,0 (odhad)
5.1 PŘÍJMY – VLASTNÍ ZDROJE EU (DÁVKY/CLA) – VNITROSTÁTNÍ			
	2020	2021	2022
5.0.1 ODHADOVANÉ VÝDAJE			
5.1.1 ODHADOVANÉ PŘÍJMY			
5.2 METODA VÝPOČTU: v této fázi neurčeno.			
6.0 MŮŽE BÝT PROJEKT FINANCOVÁN Z PROSTŘEDKŮ UVEDENÝCH V PŘÍSLUŠNÉ KAPITOLE STÁVAJÍCÍHO ROZPOČTU?		ANO NE	
6.1 MŮŽE BÝT PROJEKT FINANCOVÁN PŘEVODEM MEZI KAPITOLAMI STÁVAJÍCÍHO ROZPOČTU?		ANO NE	
6.2 BUDE POTŘEBA DODATEČNÝ ROZPOČET?		ANO NE	
6.3 BUDE POTŘEBA ZAČLENIT PROSTŘEDKY DO BUDOUCÍCH ROZPOČTŮ?		ANO NE	
POZNÁMKY: Poplatky hradí členský stát, z něhož zeměpisné označení pochází. Unie však může poskytnout zvláštní příspěvek podle čl. 24 odst. 2 bodu v) Ženevského aktu v rámci prostředků, které jsou pro tento účel dostupné v ročním rozpočtu Unie. V roce 2018 je do rozpočtové položky 05 06 01 za tímto účelem přidělena částka ve výši 1 milionu EUR.			